

Jernbane og afholde Udgifterne dertil af de løbende Indtægter. Der er vel dog Ingen, der har regnet paa, at man kunde erholde saa værdifulde Activer, som mange Mile Jernbane ere, uden at stifte Gjæld, eller troe, at Anlægget kunde give et saadant Overskud, at man ikke skulde være nødt til at gjøre Gjæld; og jeg kan ikke antage, at Thinget, naaget det er valgt paant, skulde være undergaaet en saadan Forandring, at det med Sorg seer hen paa, at dette store Foretagende iværksættes. Naar vi nærmere betragte dette Forhold og betænke, at vi samtidig med Stiftelsen af den Gjæld, hvortil vi derved ville komme, erholde et værdifuldt Activ, — jeg siger ikke, at dette Activ vil svare de fulde Renter, (Hør! Hør!) det har jeg aldrig sagt, og man behøver derfor ikke at raabe „Hør!“ dertil; jeg har oftere udtalt, at Jernbaneanlægget nok vilde kræve et Tilskud fra Kongerigets Finantser, men et saadant Tilskud, at, naar alle Forhold uvilkele sig jævnt, det da ikke vilde kunne mærkes, og jeg troer da ikke, at der er nogen Grund til Vægstelse. — Jeg skal i den Henseende ogsaa bemærke, at vi ikke maae lade ude af Betragtning ved at læse Finantsloven, at der er en aarlig Udgift, der directe gaar ud af Skatteydernes Lomme, nemlig et Afdrag paa Gjælden til Nationalbanken, som beløber sig til over 200,000 Rbd. Jeg finder altsaa paa ingen Maade, at vor finantsielle Stilling nu skulde være saaledes, at man skulde være nødt til at see bort fra det Krav, som en forstandig Statshuusholdning maa gjøre for at fremme almene Formaal. Saaledes er Tilstanden ikke. Viser man hen til en mulig Krig, ja, saa udøver Krig naturligvis en stor Indflydelse paa Monarchiets Finantser og altsaa indirecte paa Kongerigets, men isaafald vil man ogsaa see, at naar vi skulle betale vore Forpligtelser med Hensyn til Jernbanens Fremme med Obligationer, der have en Priis af 96, saa vil det være let, selv om der ikke var taget et bestemt Forbehold i den Henseende, at træffe en Overenskomst om at stille Arbejderne i Vero. Jeg finder derfor,

at der ikke kan være Anledning til nogen Betænkelse ved vor finantsielle Stilling, Noget der er mig naturligt at udtale, idet jeg fratræder Bestyrelsen af Kongerigets særlige Finantser.

Jeg skal ikke gaae videre ind paa at omtale det Spørgsmaal, der i denne Dags Forhandling fortrinnsviis har spillet en saa overordentlig stor Rolle, nemlig at Monarchiets Finantsminister tillige har overtaget Bestyrelsen af Kongerigets særlige Finantser. Forsaavidt den Omstændighed er bleven fremhævet, at jeg i sin Tid tillige med Cultusministeriet forbandt Indenrigsministeriet, og havde i den sidste Egenskab Bestyrelsen af Kongerigets Finantser, saa skal jeg gjentage, hvad jeg allerede før har udtalt her i Salen, at naar jeg som Indenrigsminister havde at behandle finantsielle Spørgsmaal, der kom fra Cultusministeriet, mødte jeg mig aldrig den Mand's Anskuelse, der under Indenrigsministeriet har havt og har Behandlingen af disse Sager. Jeg gjorde ikke nogen særlig Mening gjældende som Minister, men lod det have sit Forblivende ved hvad han dømte, efter de almindelige Regler, hvorefter Indenrigsministeriet i den Henseende var gaaet frem i de foregaaende Aar, og jeg troer, at det vil være vanstueligt at paavise, at denne min dobbelte Stilling skulde have udøvet nogen skadelig Indflydelse paa Finantserne. Jeg skal være enig med min ærede Collega i, at ved mange Bestemmelser eller Dispositioner var en Overenskomst mellem Monarchiets Finantsminister og Kongerigets Indenrigsminister aldeles nødvendig, saalænge denne havde Bestyrelsen af Kongerigets særlige Finantser; men for ikke at misforstaaes, troer jeg ogsaa at slybe mig selv at bemærke, at jeg i den Tid, jeg havde med Bestyrelsen af Kongerigets Finantser at gjøre, ikke har truffet nogen Bestemmelse vedrørende Dispositioner over Kongerigets Activer, uden at først fuldstændig Enighed var tilveiebragt med Finantsministeren.